

FLEXMIGRANTEN IN NEDERLAND – ONDERZOEK 2014

IN OPDRACHT VAN



Conclusr Research B.V.

28 november 2014

drs. Willeke van Baars – business unit manager HR onderzoek

Conclusr Research – IJde Mosten 1 – 4822 NJ Breda – www.conclusr.nl

Inleiding

Inleiding Flexmigrantenonderzoek 2014

Flexmigranten vormen een steeds belangrijker onderdeel van de Nederlandse arbeidsmarkt. De uitzendbureaus die aangesloten zijn bij de ABU bemiddelen een groot aantal flexmigranten.

De ABU heeft Conclusr Research gevraagd onderzoek te doen naar deze doelgroep om een betrouwbaar beeld te schetsen. Voor de ABU zelf en omdat hiervoor veel aandacht is vanuit politiek en andere instanties.

Focus van het onderzoek is het achterhalen van feiten en cijfers; zoals aantallen flexmigranten, herkomst van deze flexmigranten, achtergrondstatistieken (leeftijd, opleiding, huisvesting) en regio's en sectoren waarin flexmigranten beschikbaar worden gesteld.

Uit het onderzoek blijkt dat flexmigranten daadwerkelijk een onmiskenbare bijdrage leveren aan de Nederlandse economie. Zij werken in sectoren waar geen tot nauwelijks Nederlandse arbeidskrachten voor te vinden zijn. Zo helpen zij de Nederlandse productiviteit en export te behouden en te vergroten. De cijfers uit het onderzoek laten zien dat flexmigranten duurzaam verbonden raken aan de Nederlandse samenleving. Daarbij heeft de Nederlandse economie alleen maar te winnen.

Aan dit onderzoek hebben 94 ABU International leden meegedaan. Dat is 62% van het totale aantal ABU International leden. Meer over de onderzoeksopzet is te vinden in de onderzoeksverantwoording (aan het einde van dit rapport).

Definities

Dit onderzoek richt zich op “uitzendkrachten die door, dan wel in opdracht van uitzendonderneming buiten Nederland geworven worden en/of in Nederland gehuisvest worden met het oogmerk ze in Nederland werkzaamheden te laten verrichten” (Artikel 45 van de CAO voor Uitzendkrachten). Deze groep wordt verder aangeduid als *'flexmigranten'*. Hieronder vallen niet de grensarbeiders, asielzoekers en vluchtelingen.

ABU International, een term die in het onderzoek voor komt, is de verzamelnaam voor uitzendorganisaties die bij de ABU zijn aangesloten en flexmigranten bemiddelen.

Highlights

Belangrijkste uitkomsten uit het flexmigrantenonderzoek 2014

- In totaal zijn er **89.168** flexmigranten die in de periode 1-6-13 tot 1-6-14 door ABU leden ter beschikking zijn gesteld
 - Dit is een gemiddelde van **587** flexmigranten per organisatie
- De verwachte groei van het aantal flexmigranten over de periode 1-6-14 tot 1-6-15 is **4,3%** tot een totaal van **92.985** flexmigranten; **612** flexmigranten gemiddeld per organisatie
- De grootste groep flexmigranten is van Poolse afkomst: 87,4%. Op afstand volgen andere nationaliteiten, in volgorde van aandeel: Slowakije, Duitsland, Litouwen en Tsjechië (samen 7,7%)
- De meeste flexmigranten zijn tussen de 18 en 30 jaar oud (samen 65%) en hebben een MBO opleiding of middelbare school (samen 32%). Ze zijn gemiddeld 42 weken in dienst.
- De meeste flexmigranten zijn werkzaam in Flevoland, Noord-Holland Noord, Midden-Brabant, Haaglanden en Noord-Oost Brabant (samen 41,7%).
- De sectoren waarin de meeste flexmigranten werkzaam zijn, zijn de logistiek, de land- en tuinbouw en de voedingsindustrie (samen 85%).
- 70,8% van de flexmigranten zit in contactvorm fase A; 23,8% zit in fase B en 5,4% zit in Fase C.
- Voor 69,5% van de flexmigranten wordt de huisvesting door de uitzendonderneming gefaciliteerd met name door inhuur via een woonbemiddelaar, 30,5% van de flexmigranten regelt dit zelf.

Onderzoeksresultaten

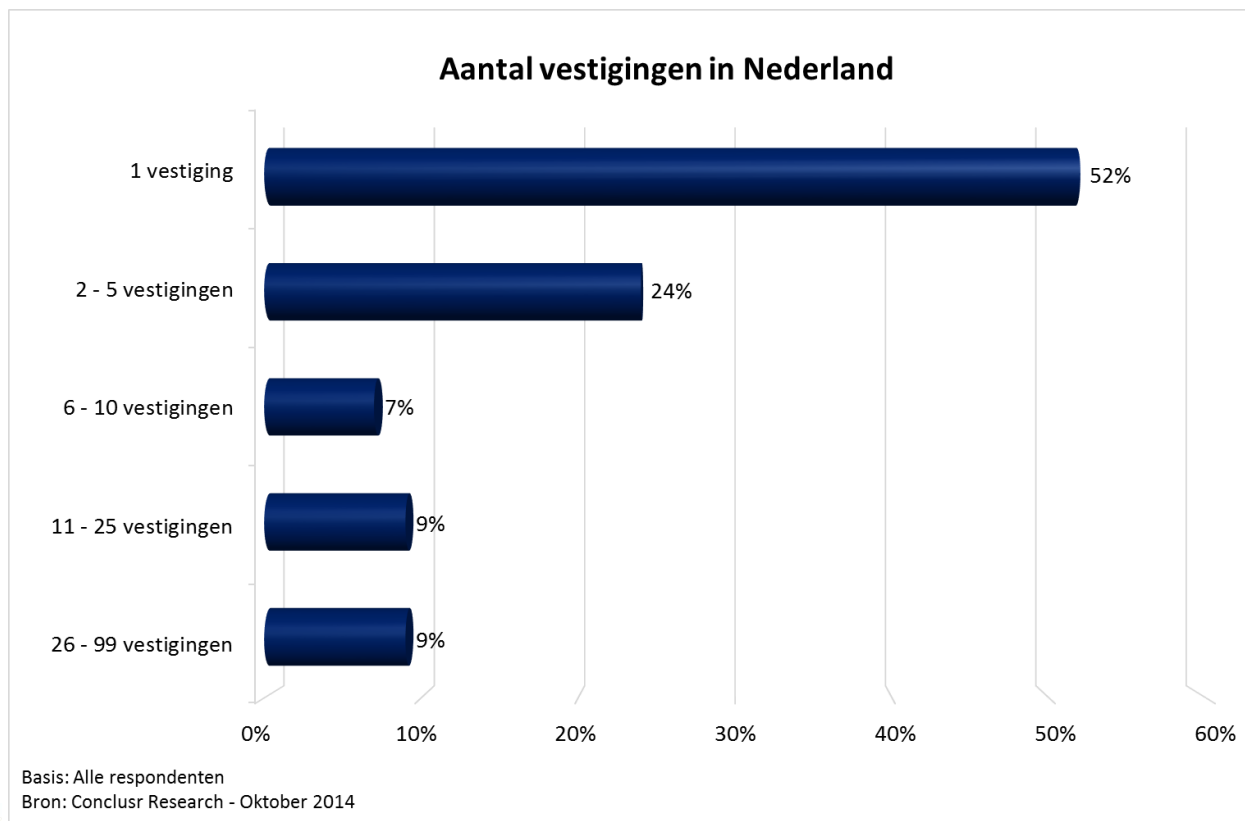
Flexmigranten:

aantallen en achtergronden

Algemene karakteristieken van de ABU International leden

Van de ABU International leden stelt 98% op het moment van meten, oktober 2014, flexmigranten ter beschikking; 2% bemiddelde flexmigranten na juni 2013, maar op het moment van meten niet meer.

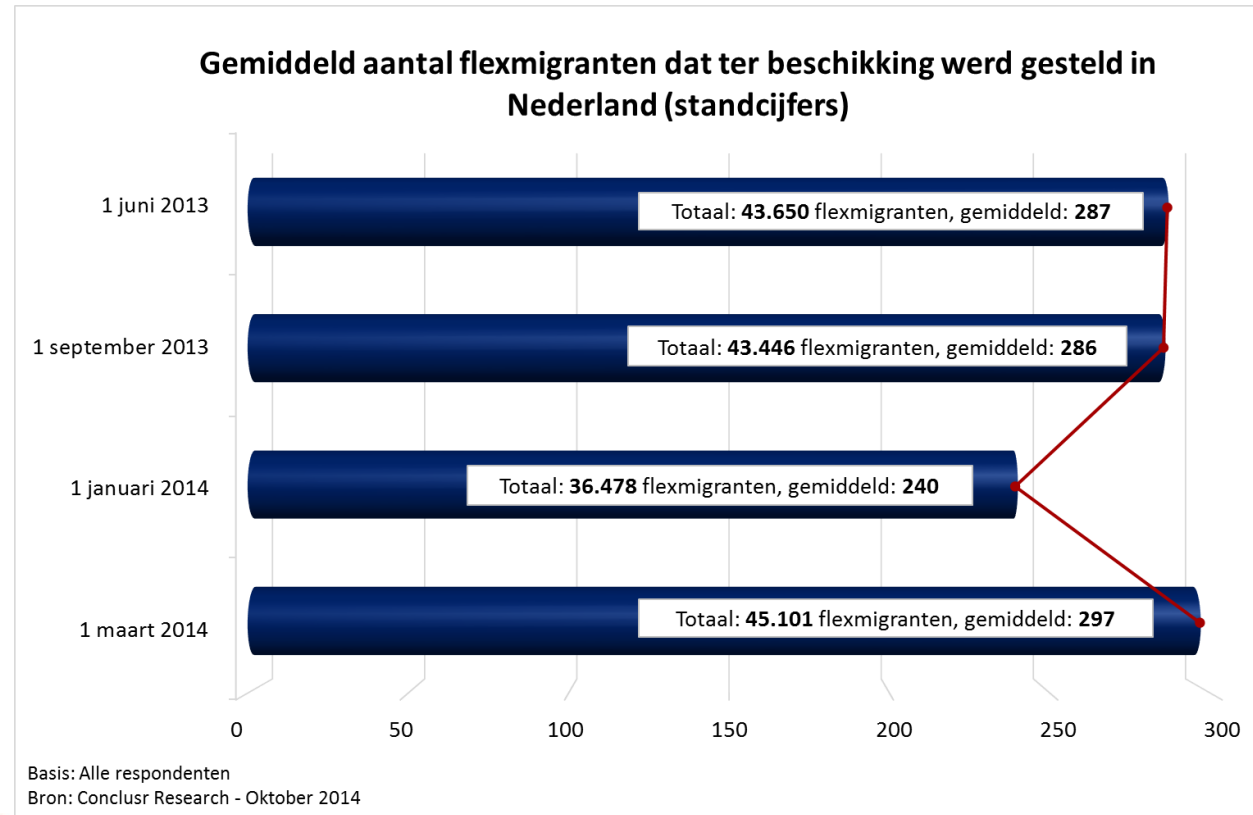
In de figuur is de verdeling te zien naar het aantal vestigingen dat de ABU International leden hebben. De meeste leden hebben maar 1 vestiging (52%). Een kwart heeft 2 tot 5 vestigingen, 7% heeft 6 tot 10 vestigingen, 9% heeft 11 tot 25 en nog eens 9% heeft 26 tot 99 vestigingen.



Standcijfers: het aantal flexmigranten op een bepaalde datum

Aan de ABU International leden is gevraagd hoeveel flexmigranten zij ter beschikking stelden op de data zoals weergegeven in onderstaande figuur. Deze 4 data zijn zogenaamde standcijfers: dit betreft het aantal flexmigranten dat op enig moment ter beschikking is gesteld.

Op 1 maart 2014 was er een toename te zien van het gemiddelde aantal flexmigranten, indien dit vergeleken wordt met juni en september 2013.



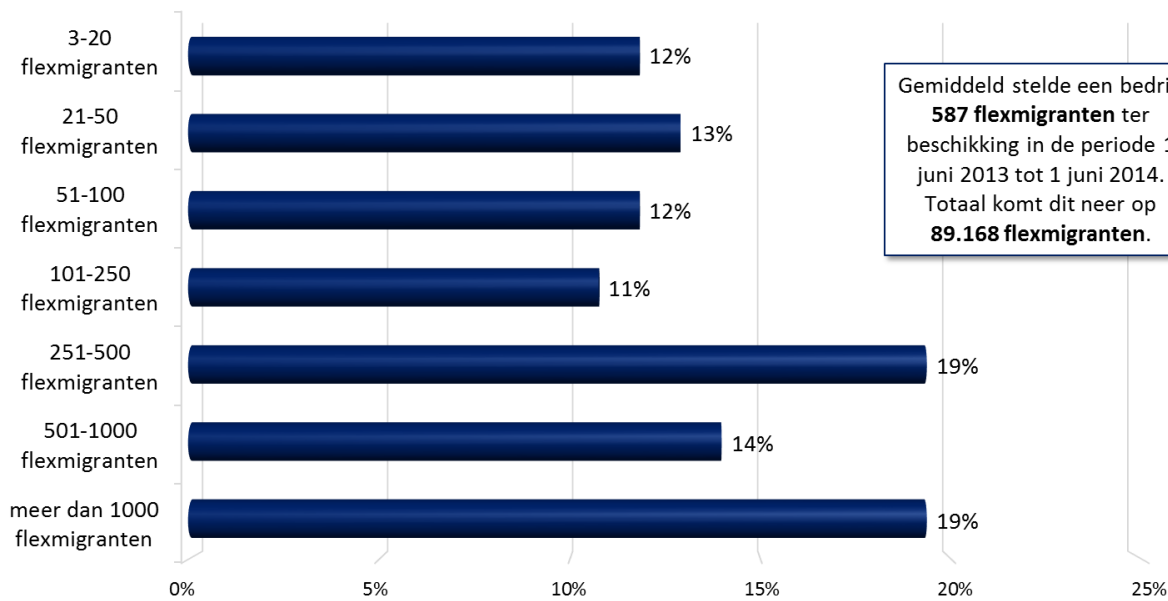
Stroomcijfers: aantallen flexmigranten in de periode 1-6-2013 tot 1-6-2014

Er is gevraagd hoeveel flexmigranten de ABU International leden ter beschikking stelden in de periode 1-6-2013 tot 1-6-2014. Dit aantal heet het stroomcijfer. Het aantal dat hier door respondenten genoemd wordt, is dus het aantal flexmigranten dat in deze gehele periode ter beschikking is gesteld.

Gemiddeld hebben de bedrijven in de steekproef 587 flexmigranten die zij ter beschikking stelden. In totaal komt dit neer op **89.168 flexmigranten** in de periode 1-6-2013 tot 1-6-2014 die door ABU leden ter beschikking worden gesteld.

Opgeteld heeft 30% van de leden 101-500 flexmigranten ter beschikking gesteld in deze periode.

Het aantal flexmigranten dat tussen 1 juni 2013 en 1 juni 2014 ter beschikking werd gesteld (stroomcijfer) komt uit op **89.168** flexmigranten

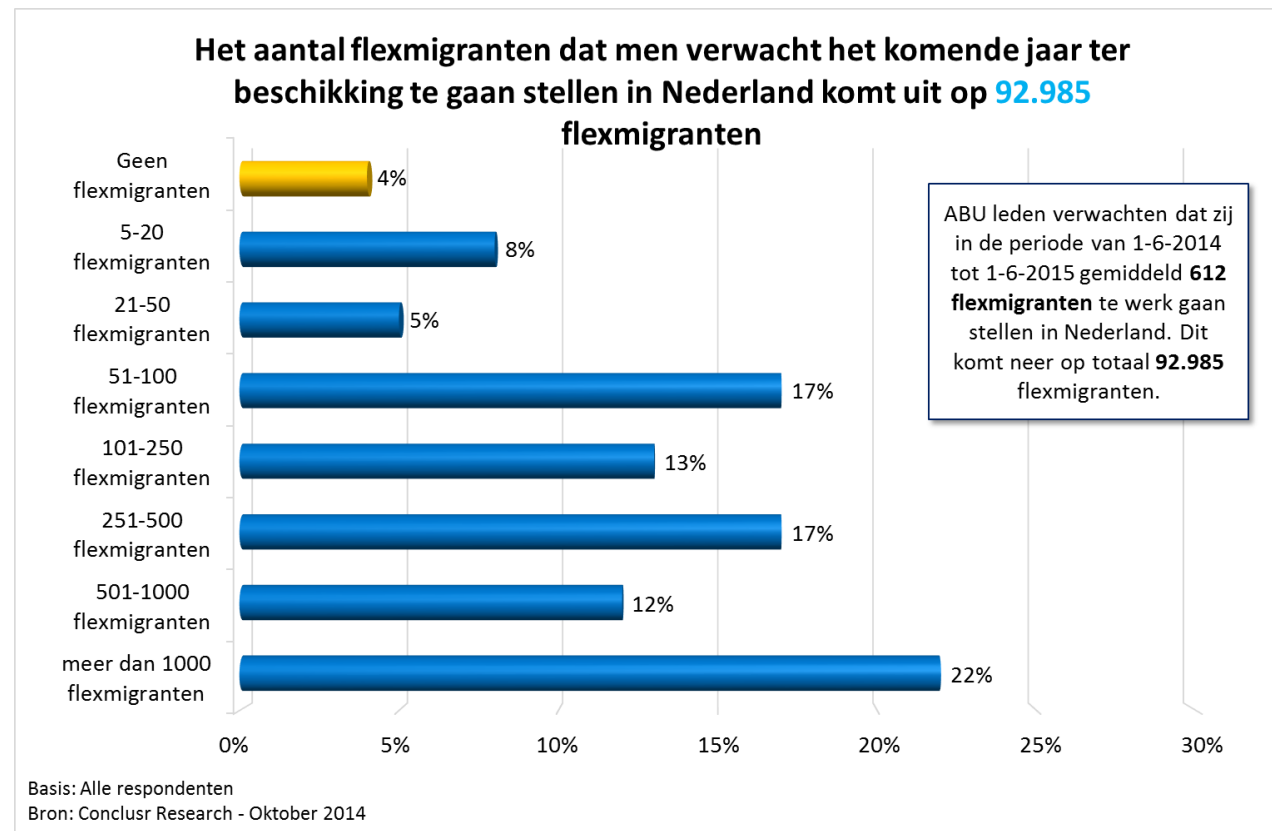


Gemiddeld stelde een bedrijf **587 flexmigranten** ter beschikking in de periode 1 juni 2013 tot 1 juni 2014. Totaal komt dit neer op **89.168 flexmigranten**.

Verwachte aantallen flexmigranten in de periode 1-6-2014 tot 1-6-2015 - stroomcijfer

Er wordt een toename verwacht in het aantal flexmigranten dat de leden ter beschikking stellen.

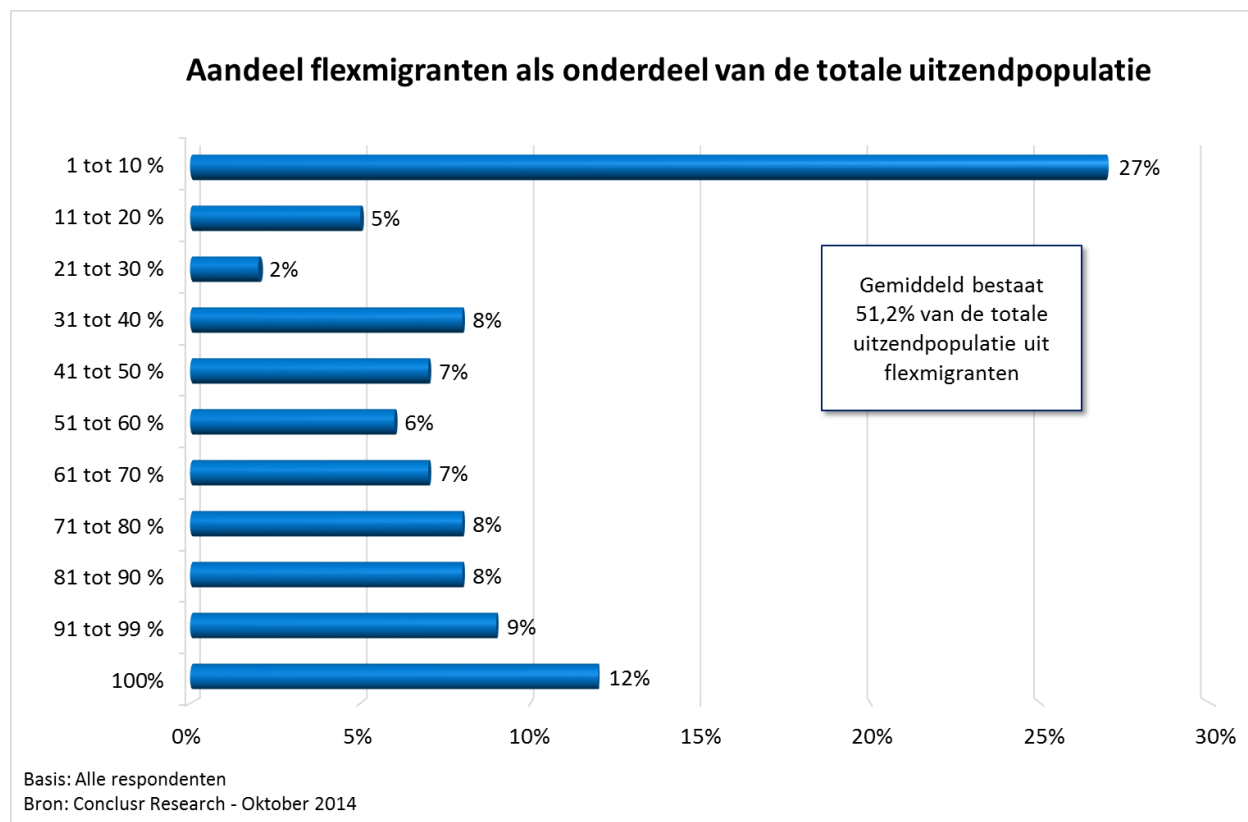
In de periode 1-6-2013 tot 1-6-2014 was het totaal 89.168 flexmigranten; gemiddeld per bedrijf 587 flexmigranten. Voor de nieuwe periode wordt dit aantal bijna **93 duizend** en een gemiddelde van **612 flexmigranten per bedrijf**. Een toename van 4,3%.



Het aandeel flexmigranten als onderdeel van de totale uitzendpopulatie

Gemiddeld over de ABU International leden heen, bestaat iets meer dan de helft van het totale uitzendbestand uit flexmigranten: 51,2%.

Bij 12% bestaat het volledige uitzendbestand uit flexmigranten; bij 27% van de leden is maximaal 10% van het uitzendbestand, flexmigrant.



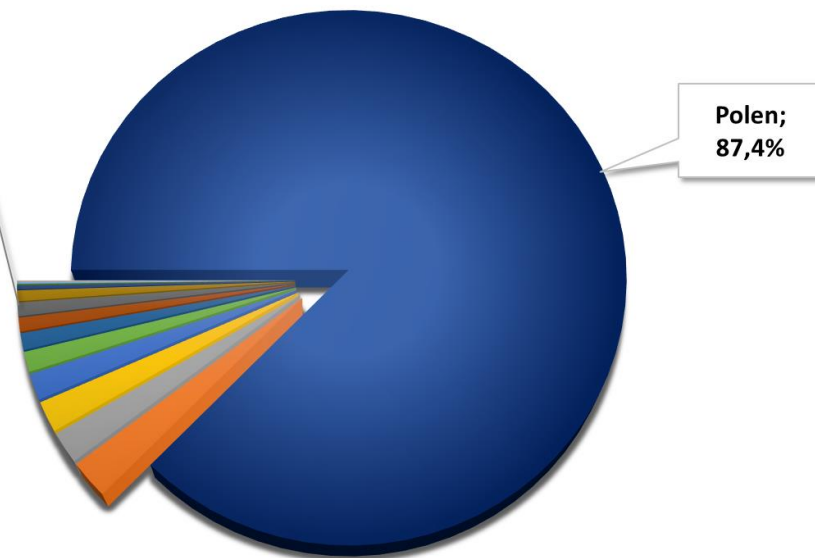
Nationaliteit flexmigranten – procentuele verdeling

Het overgrote merendeel van alle flexmigranten van de ABU International leden, namelijk 87,4%, heeft de Poolse nationaliteit. Flexmigranten van andere komaf zijn vergeleken met de Poolse flexmigranten absoluut in de minderheid. Hiervan is 2,3% afkomstig uit Slowakije; 1,9% uit Duitsland en Litouwen en 1,6% uit Tsjechië. Andere nationaliteiten zijn in de totale flexmigrantengroep met minder dan 1,2% vertegenwoordigd.

Nationaliteiten van de flexmigranten

Verdeling overige nationaliteiten (12,6%):

Slowakije	2,3%
Duitsland	1,9%
Litouwen	1,9%
Tsjechië	1,6%
Hongarije	1,2%
Portugal	1,0%
Letland	0,8%
Roemenië	0,8%
Spanje	0,7%
Bulgarije	0,2%
Estland	0,1%
Griekenland	0,1%
Italië	0,01%
Overig	0,1%



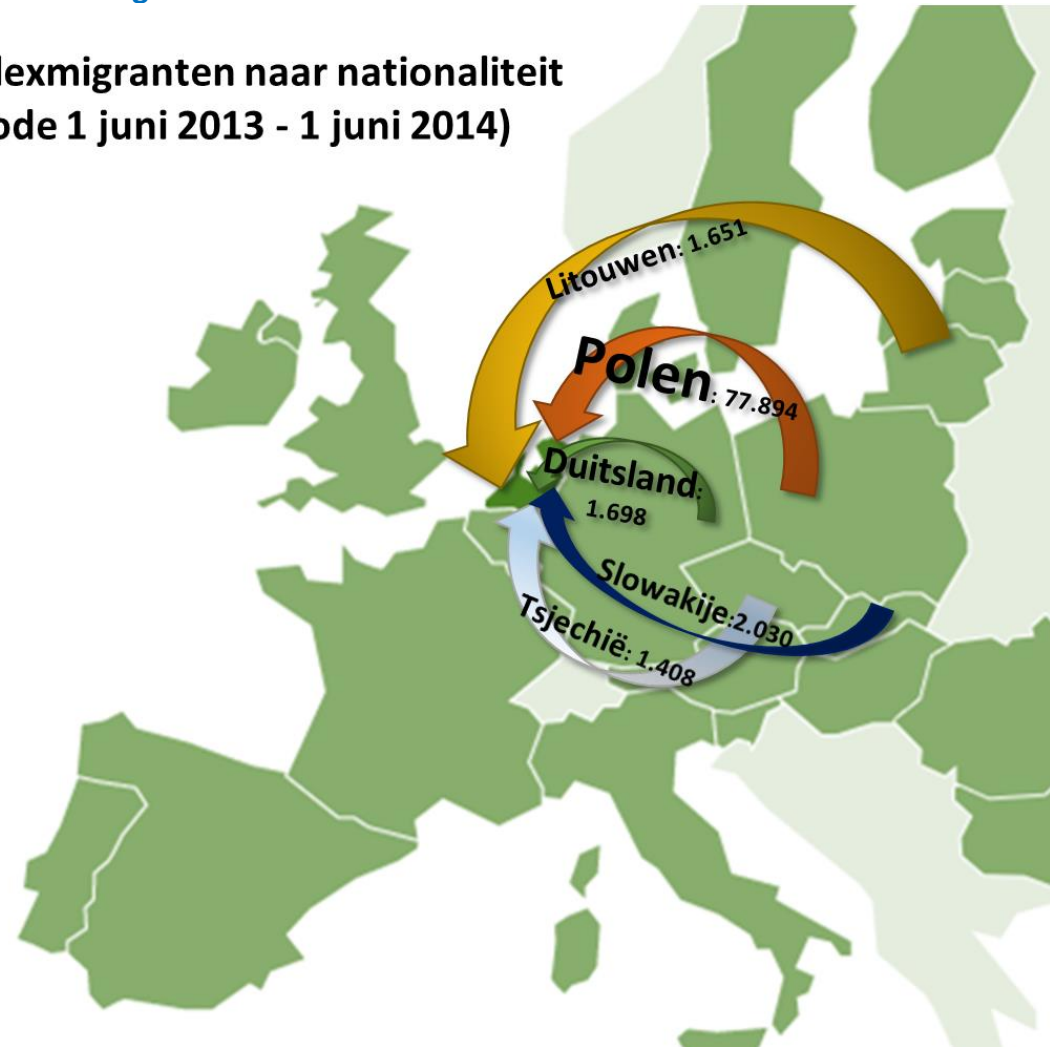
Nationaliteit flexmigranten – absolute aantallen flexmigranten

Aantal flexmigranten naar nationaliteit
(periode 1 juni 2013 - 1 juni 2014)

Polen: 77.894 flexmigranten

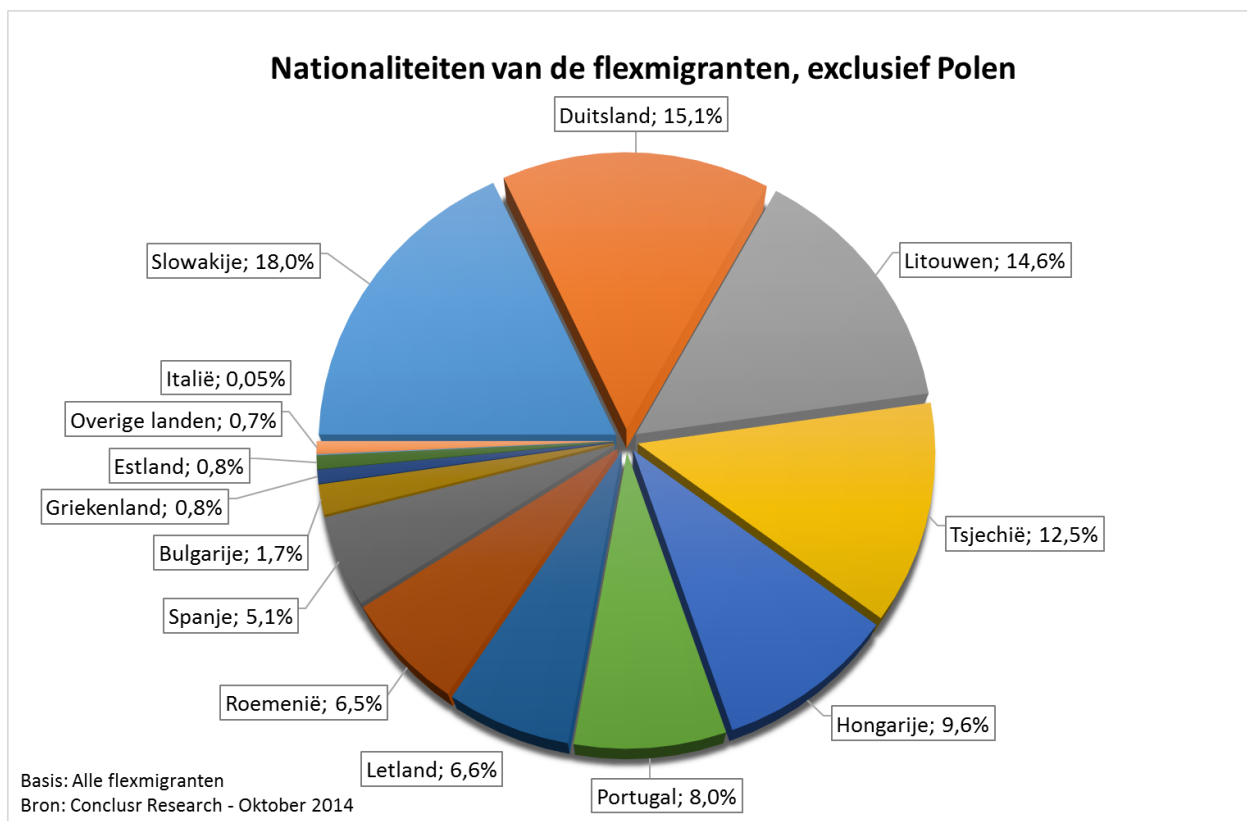
Slowakije: 2.030
Duitsland: 1.698
Litouwen: 1.651
Tsjechië: 1.408
Hongarije: 1.078
Portugal: 904
Letland: 741
Roemenië: 735
Spanje: 577
Bulgarije: 192
Griekenland: 87
Estland: 86
Italië: 5

Overig: 82 flexmigranten



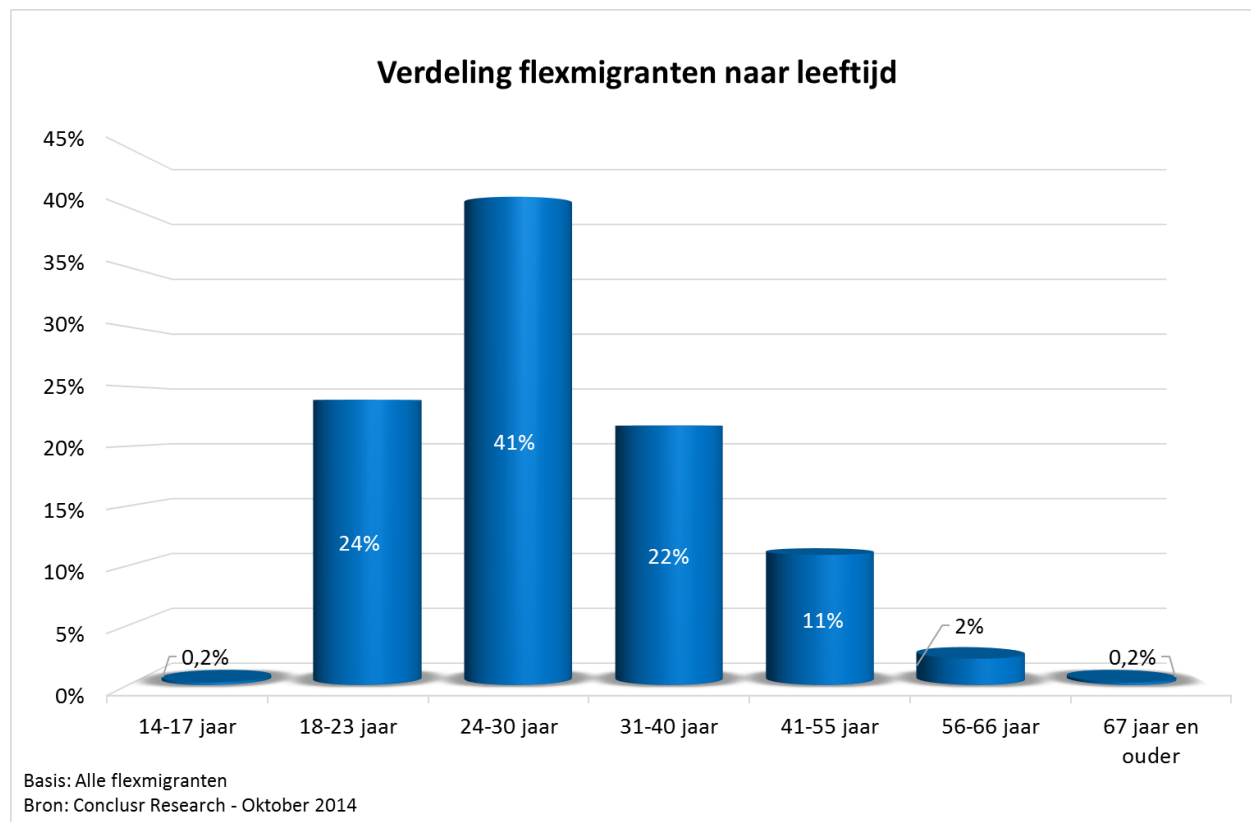
Nationaliteit flexmigranten – exclusief flexmigranten met de Poolse nationaliteit

Indien Poolse flexmigranten uit de berekening worden gehaald en niet worden meegeteld, zijn dit de percentages van de overige nationaliteiten.



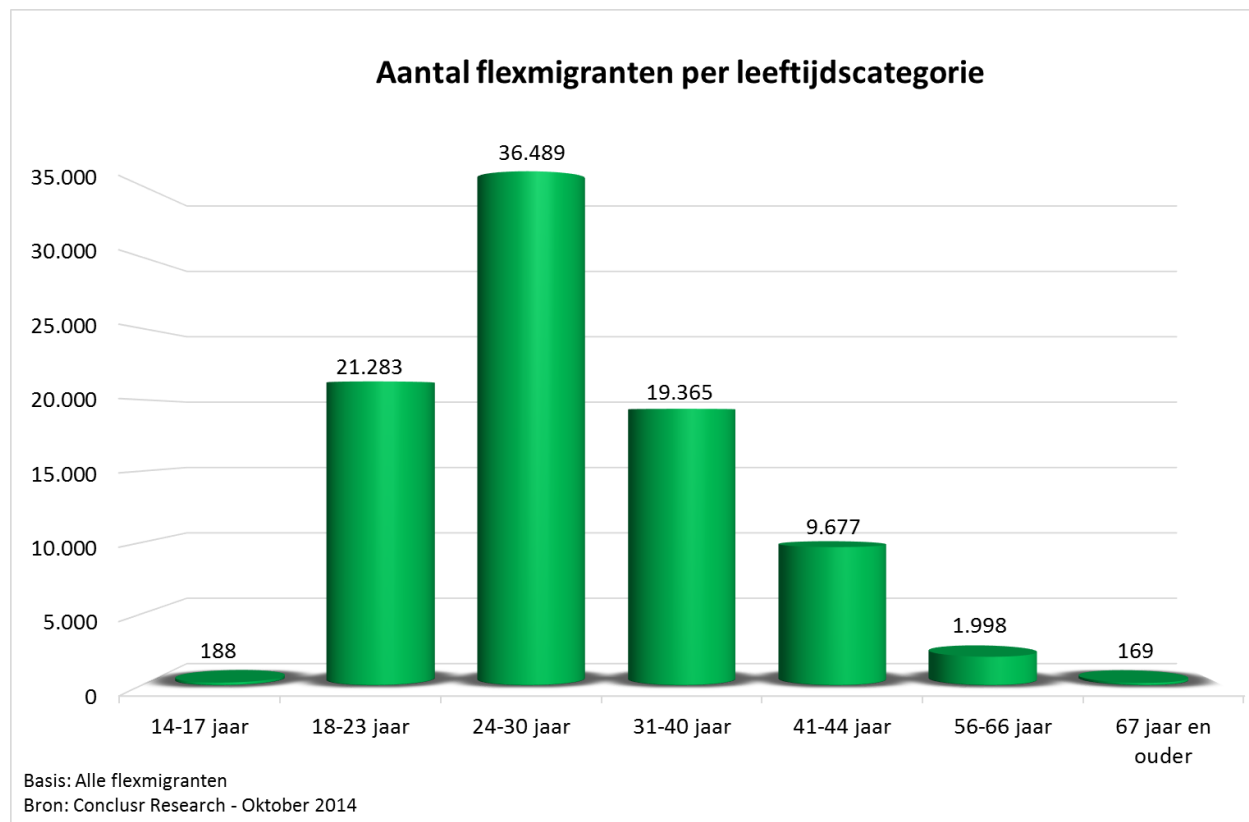
Leeftijd flexmigranten – procentuele verdeling

Ruim twee op de vijf van de in Nederland werkzame flexmigranten, is tussen de 24 en 30 jaar oud. Zij zijn de grootste groep. Slechts een klein deel van de in Nederland werkzame flexmigranten, namelijk 2,2% is ouder dan 56 jaar.



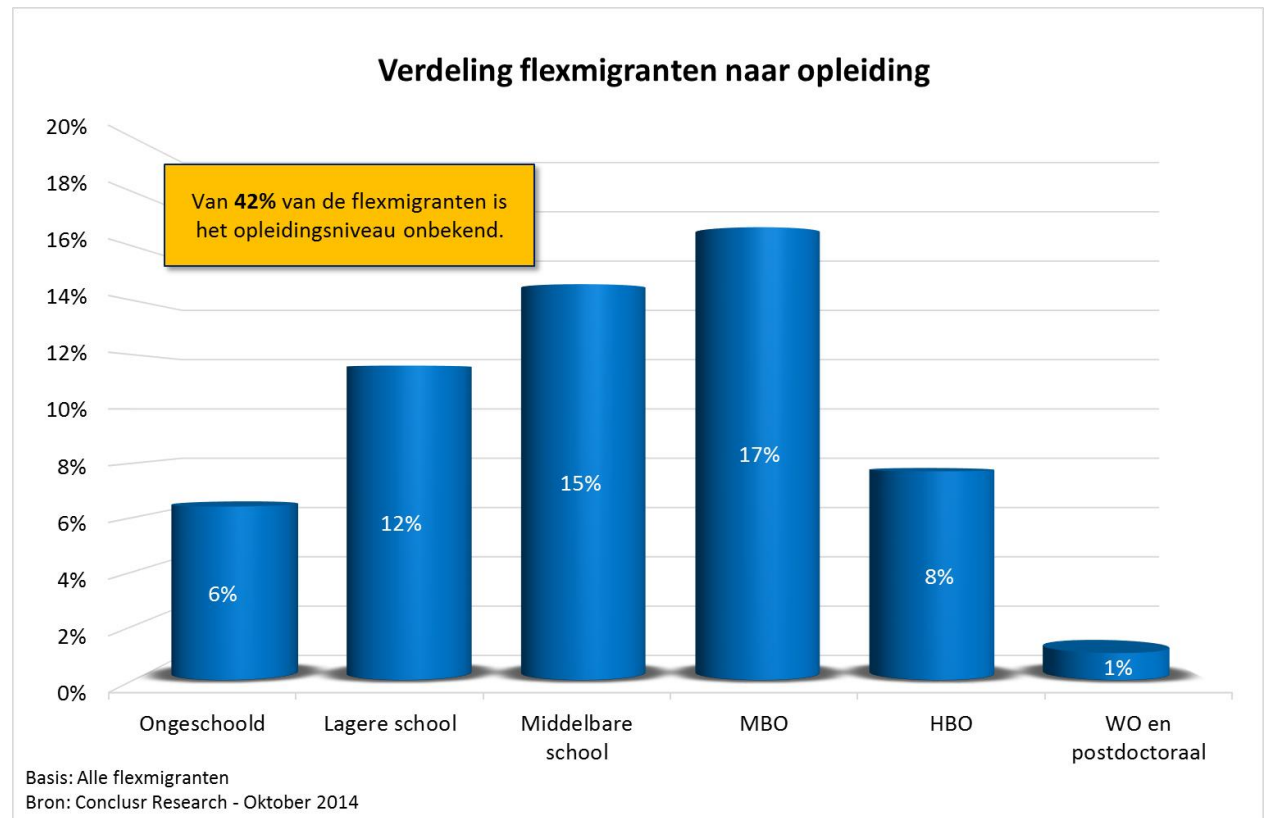
Leeftijd flexmigranten – absolute aantallen flexmigranten

In absolute aantallen zijn de 89.168 flexmigranten als volgt verdeeld naar leeftijd.



Opleidingsniveau flexmigranten – procentuele verdeling

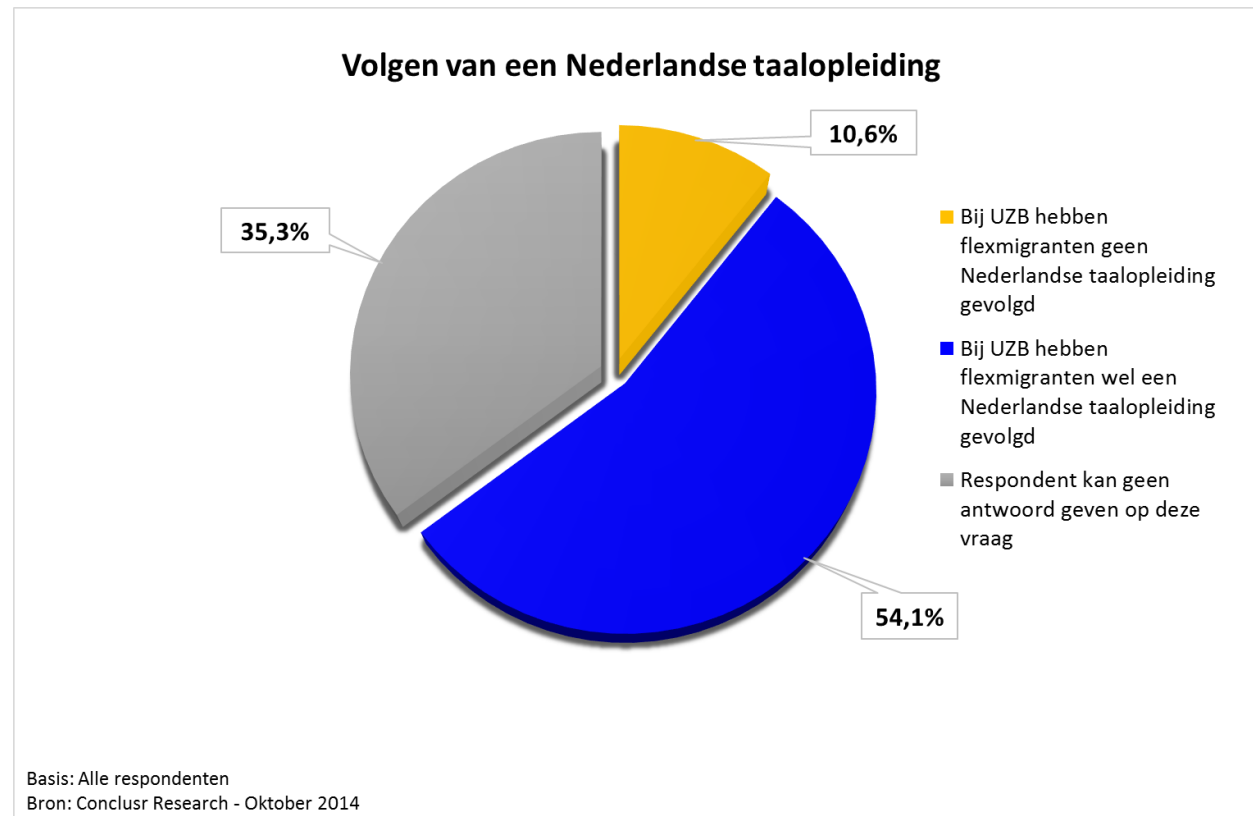
De meeste flexmigranten hebben een MBO opleiding gehad of middelbare school. Een klein deel, opgeteld 9%, heeft een HBO / WO opleiding genoten, 6% is ongeschoold en 12% heeft lagere school gehad. Verder is van een groot deel van alle flexmigranten de opleiding niet bekend bij het uitzendbureau: dit is bij 42% van alle flexmigranten het geval.



Volgen van een Nederlandse taalopleiding (Q17)

Bij 54% van de ABU International leden hebben flexmigranten een Nederlandse taalopleiding gevolgd in de periode 1 juni 2013 – 1 juni 2014; bij 11% van de leden hebben de flexmigranten geen Nederlandse taalopleiding gevolgd. Maar liefst 35% kan op deze vraag geen antwoord geven.

Bij de bedrijven waar flexmigranten **wel** een Nederlandse taalopleiding hebben gedaan, heeft ongeveer 52% van de flexmigranten die zij in dienst hebben, deze opleiding gedaan.



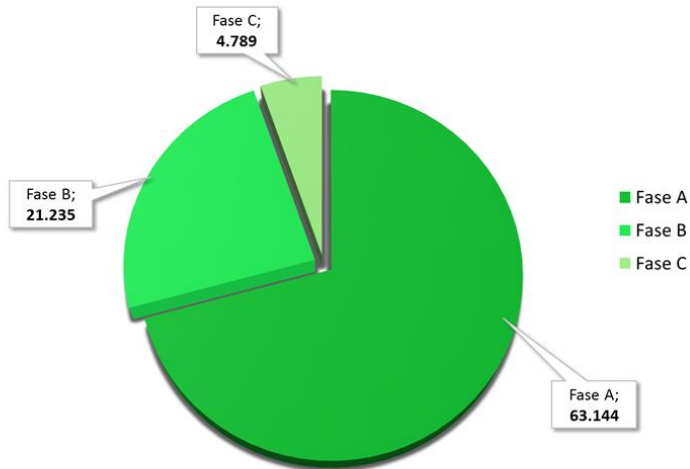
Uitzendfasen flexmigranten

Van de ABU International leden in de steekproef heeft 100% flexmigranten in fase A, 82% heeft flexmigranten in fase B en 54% in fase C.

Indien er wordt gerekend met als uitgangspunt alle flexmigranten, dan is de verdeling naar contractvorm als volgt:

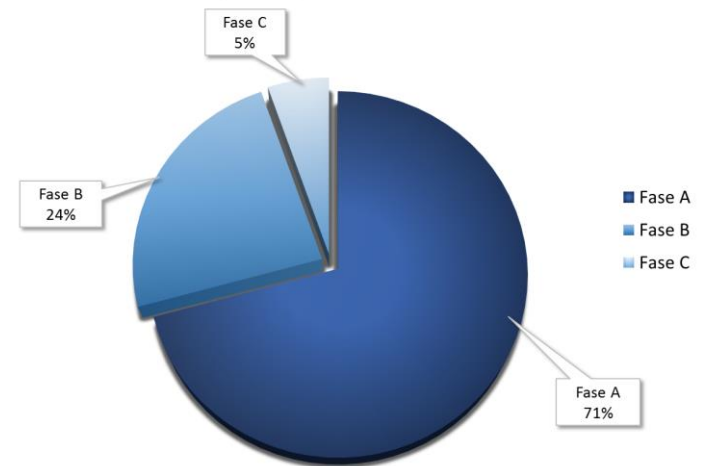
- Fase A: 70,8%
- Fase B: 23,8%
- Fase C: 5,4%

Aantal flexmigranten per uitzendfase



Basis: Alle flexmigranten
Bron: Conclusr Research - Oktober 2014

Verdeling flexmigranten naar uitzendfase



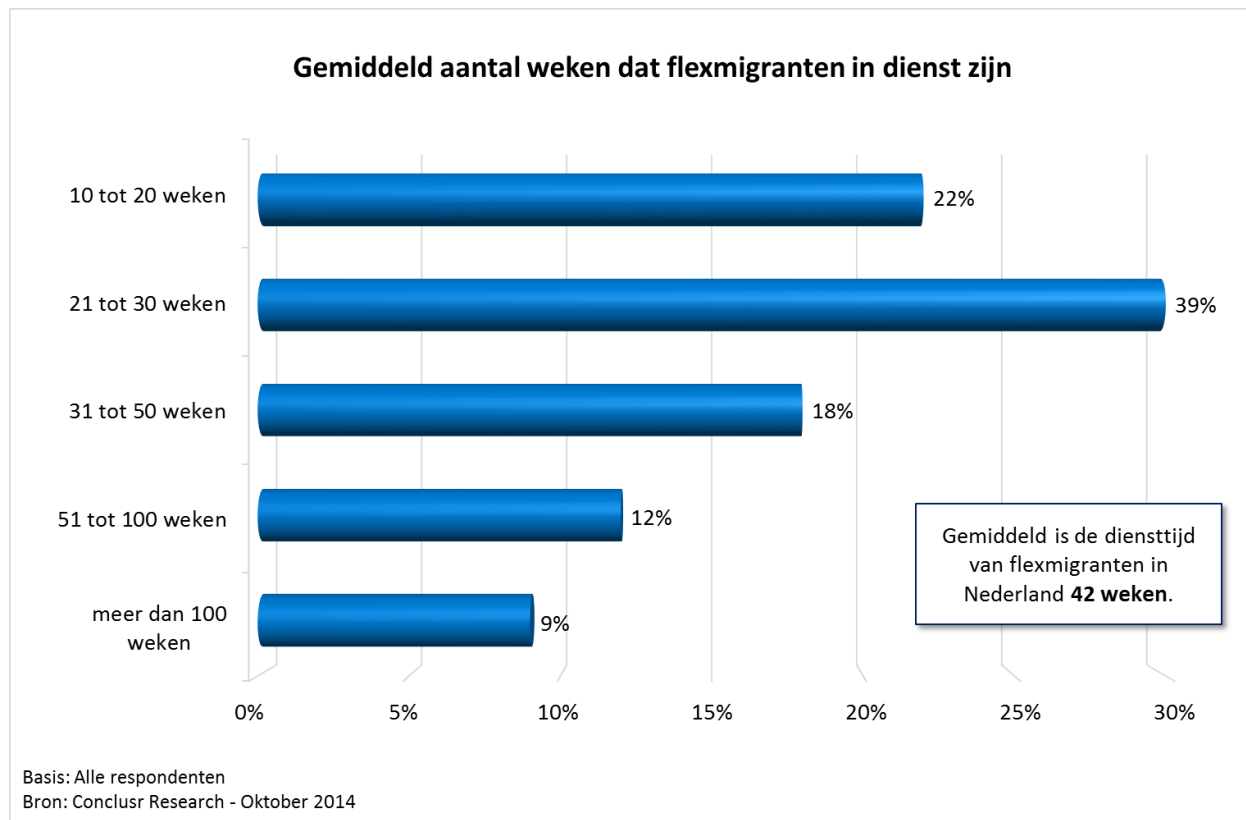
Basis: Alle flexmigranten
Bron: Conclusr Research - Oktober 2014

Flexmigranten:

werk en verblijf; regio's; sectoren

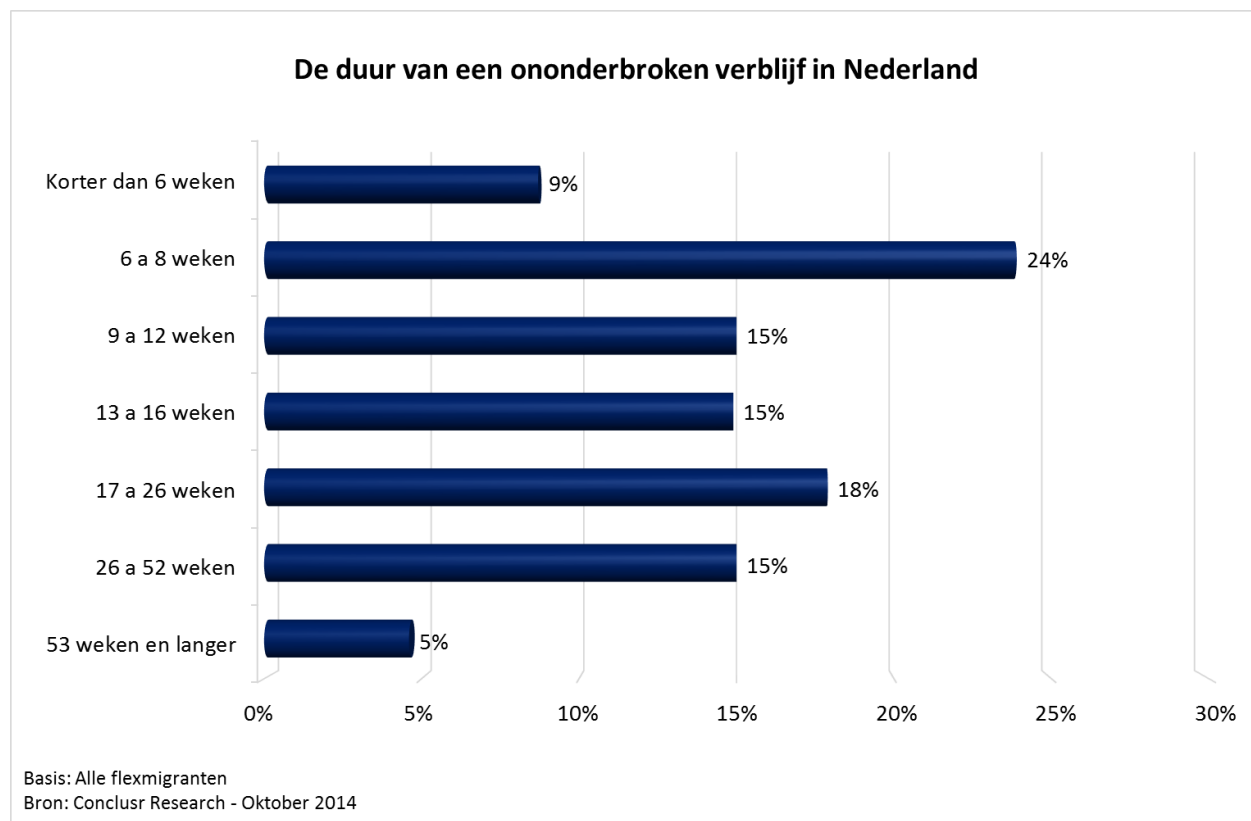
De gemiddelde dienstdtijd van flexmigranten - in weken

Het minimale aantal weken dat een flexmigrant bij een uitzendbureau in dienst is, is 10 weken. Bijna 10% van de flexmigranten is langer dan 101 weken in dienst. Gemiddeld genomen zijn flexmigranten 42 weken in dienst bij de ABU International leden.



Duur van een ononderbroken verblijf – in weken

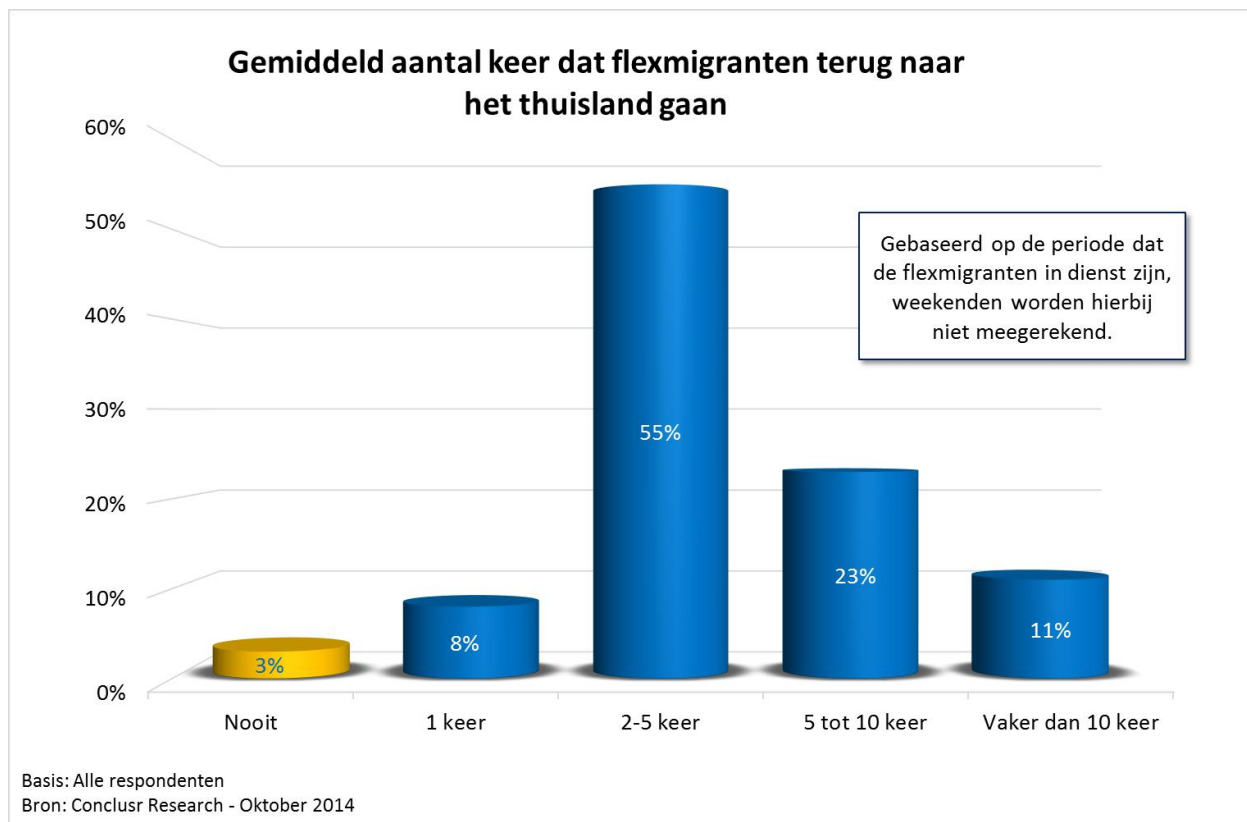
Onderstaand de verdeling naar het aantal weken dat een flexmigrant een ononderbroken verblijf in Nederland heeft. Van alle flexmigranten van de ABU International leden gezamenlijk, is een derde maximaal 8 weken ononderbroken in Nederland. Zo'n 15% is tussen een half jaar en een jaar ononderbroken in Nederland en 5% van de flexmigranten is meer dan 1 jaar onafgebroken hier.



Aantal bezoeken aan thuisland

Bij 3% van de ABU internationaal leden, gaan flexmigranten nooit naar het thuisland in de periode dat zij door het betreffende bureau ter beschikking worden gesteld/ in dienst zijn.

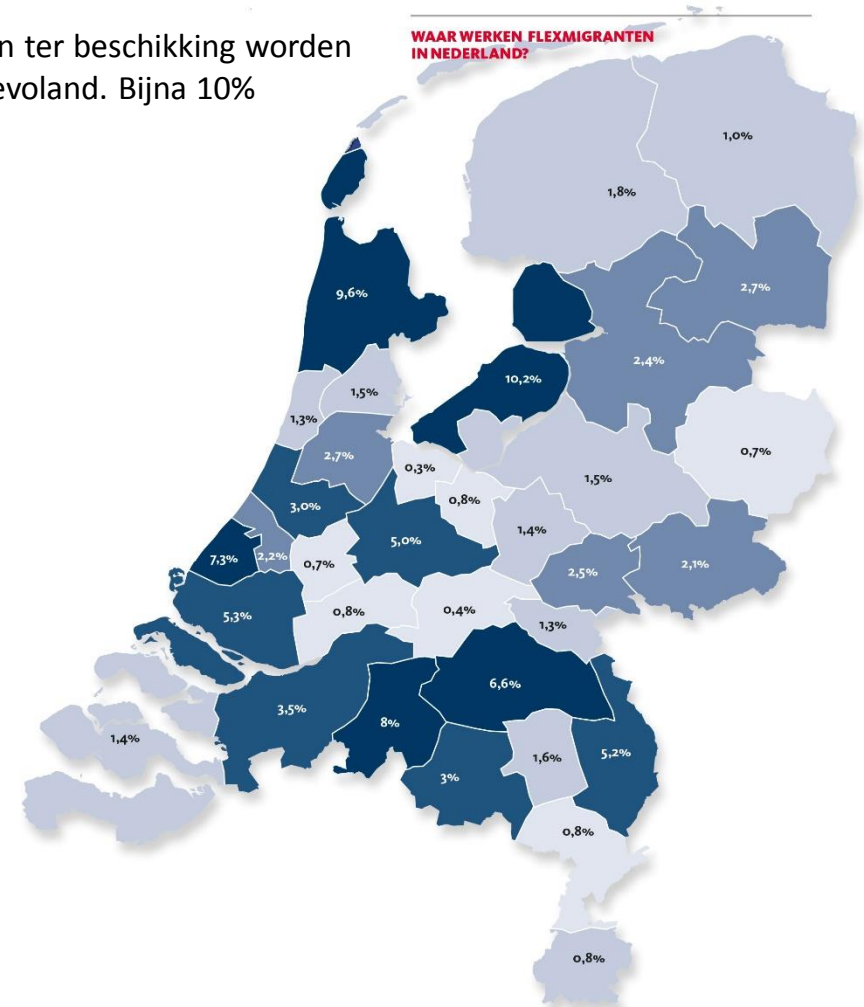
Bij de meerderheid van de leden, namelijk bij 55%, gaan de flexmigranten 2 tot 5 keer naar huis.



Waar werken flexmigranten – de regio top 10

Ruim 10% van de flexmigranten die door de ABU International leden ter beschikking worden gesteld in de periode tussen 1 juni 2013 en 1 juni 2014, werkt in Flevoland. Bijna 10% werkt in de regio Noord-Holland Noord en de top 3 eindigt met Midden-Brabant met 8%.

1. Flevoland **10,2%**
2. Noord-Holland Noord **9,6%**
3. Midden-Brabant **8,0%**
4. Haaglanden **7,3%**
5. Noordoost-Brabant **6,6%**
6. Rijnmond **5,3%**
7. Noord-Limburg **5,2%**
8. Midden-Utrecht **5,0%**
9. West-Brabant **3,5%**
10. Holland-Rijnland **3,0%**

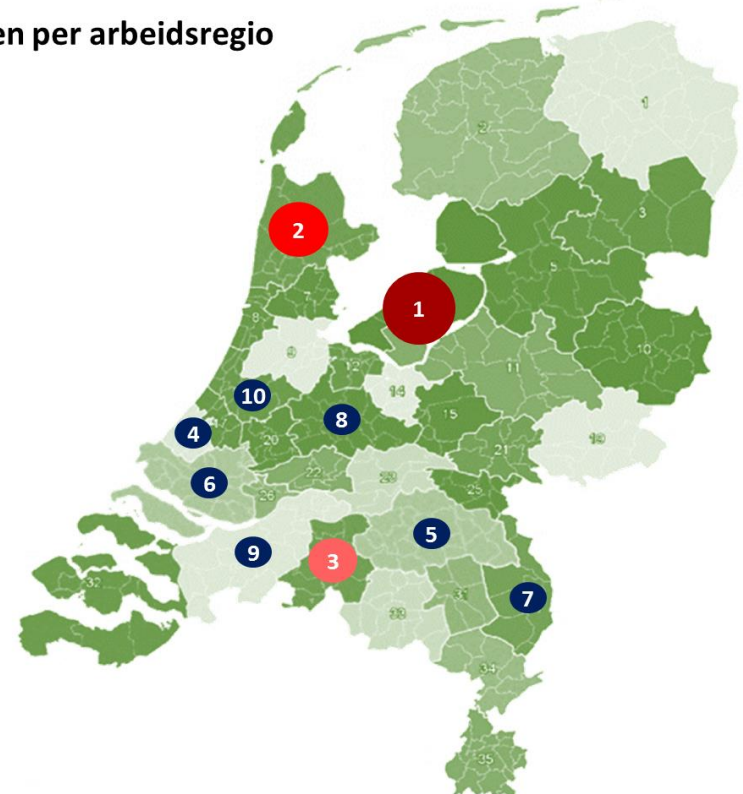


Waar werken flexmigranten – de regio top 10

Deze sheet laat zien hoeveel flexmigranten er in absolute aantallen werkzaam zijn in de regio's, in de periode tussen 1 juni 2013 en 1 juni 2014. Voor Flevoland komt dit uit op bijna tienduizend flexmigranten.

Aantal flexmigranten per arbeidsregio

1. Flevoland: **9136 flexmigranten**
2. Noord-Holland Noord: **8551 flexmigranten**
3. Midden-Brabant: **7139 flexmigranten**
4. Haaglanden: **6522 flexmigranten**
5. Noordoost-Brabant: **5917 flexmigranten**
6. Rijnmond: **4769 flexmigranten**
7. Noord-Limburg: **4636 flexmigranten**
8. Midden-Utrecht: **4485 flexmigranten**
9. West-Brabant: **3124 flexmigranten**
10. Holland-Rijnland: **2704 flexmigranten**

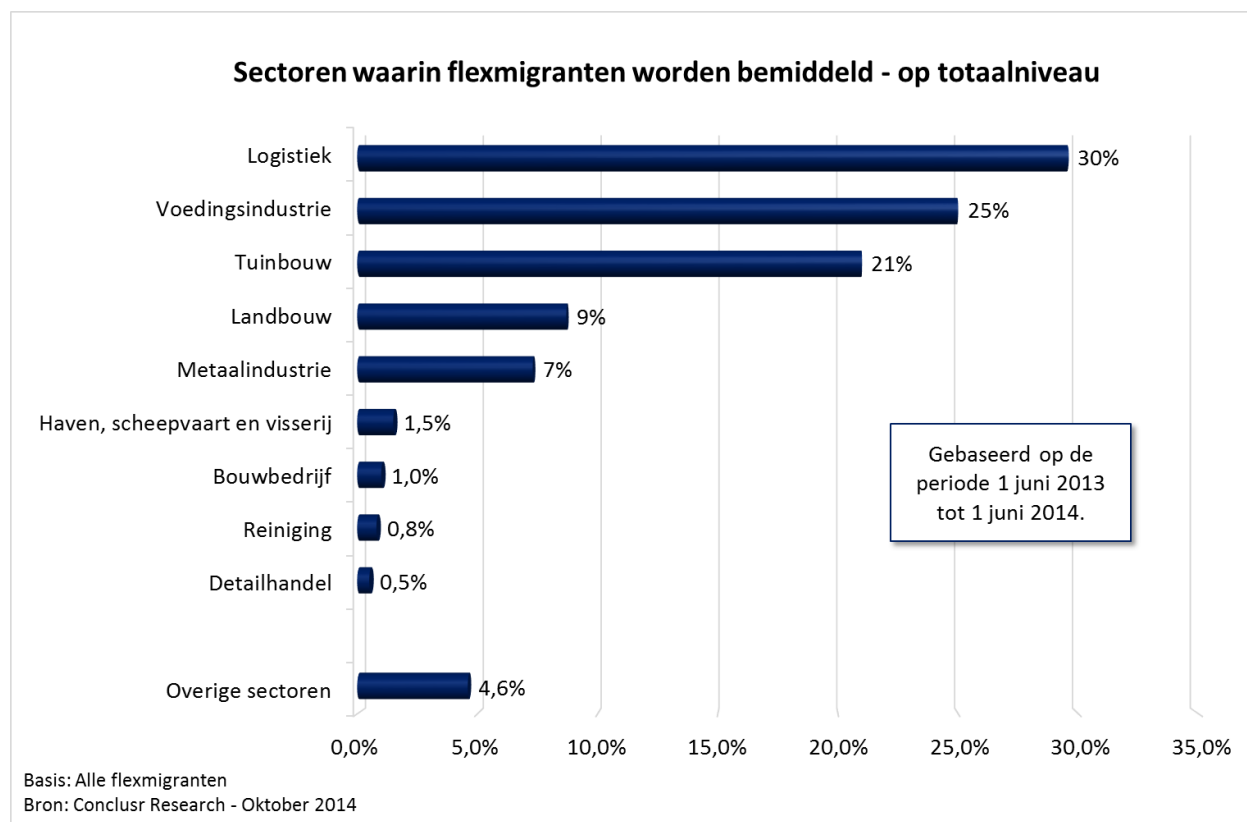


Basis: Alle flexmigranten
Bron: Conclusr Research - Oktober 2014

Sectoren waarin arbeidsmigranten bemiddeld worden – procentuele verdeling

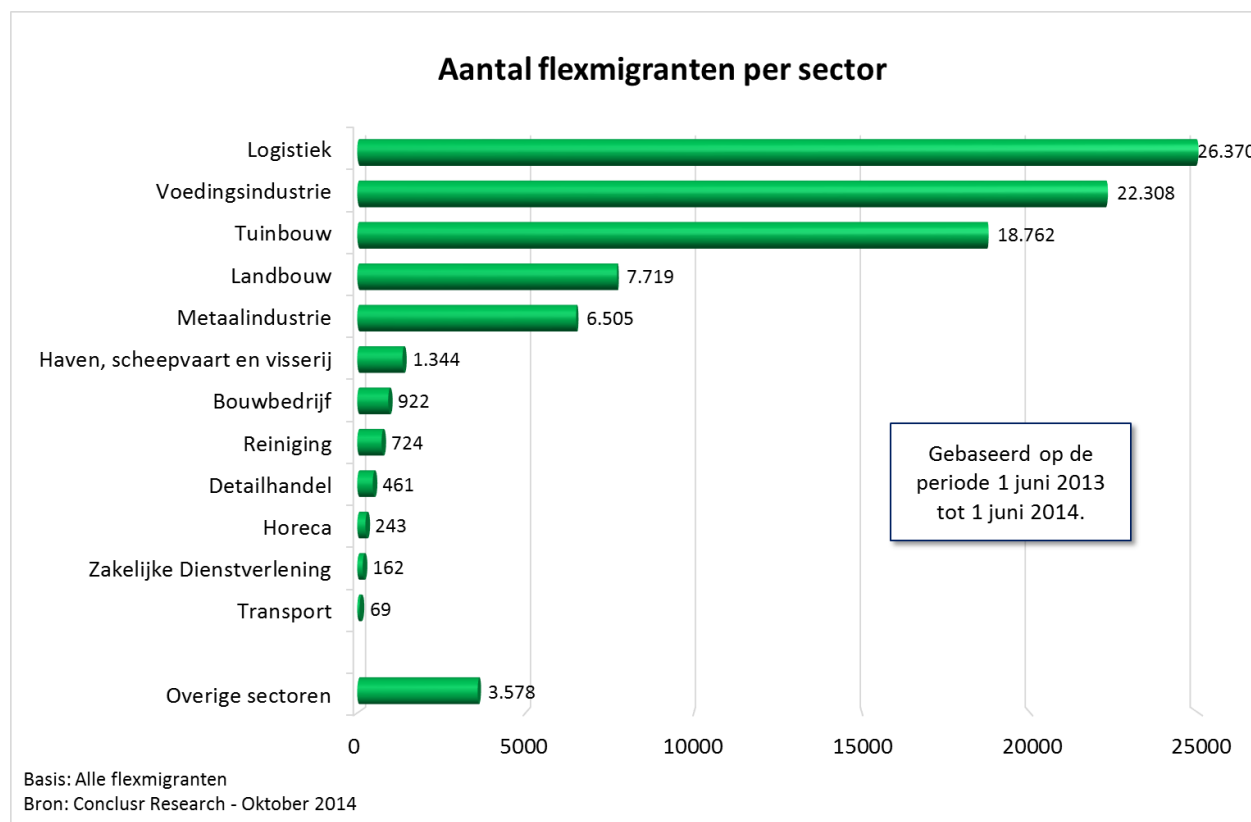
De meeste flexmigranten die in dienst zijn van de ABU International leden, zijn actief in de logistiek: namelijk 30% van alle flexmigranten. 25% van de flexmigranten werkt in de voedingsindustrie en 21% in de tuinbouw. In de andere sectoren is minder dan 10% van de flexmigranten werkzaam.

Er zijn geen flexmigranten die door ABU International leden ter beschikking worden gesteld, werkzaam binnen de overheid of in de gezondheidszorg.



Sectoren waarin arbeidsmigranten bemiddeld worden – absolute aantallen

In absolute aantallen flexmigranten betekent dit het onderstaande. In Nederland zijn ruim 26 duizend flexmigranten actief in de logistiek. In de land- en tuinbouw werken opgeteld 26.481 flexmigranten.



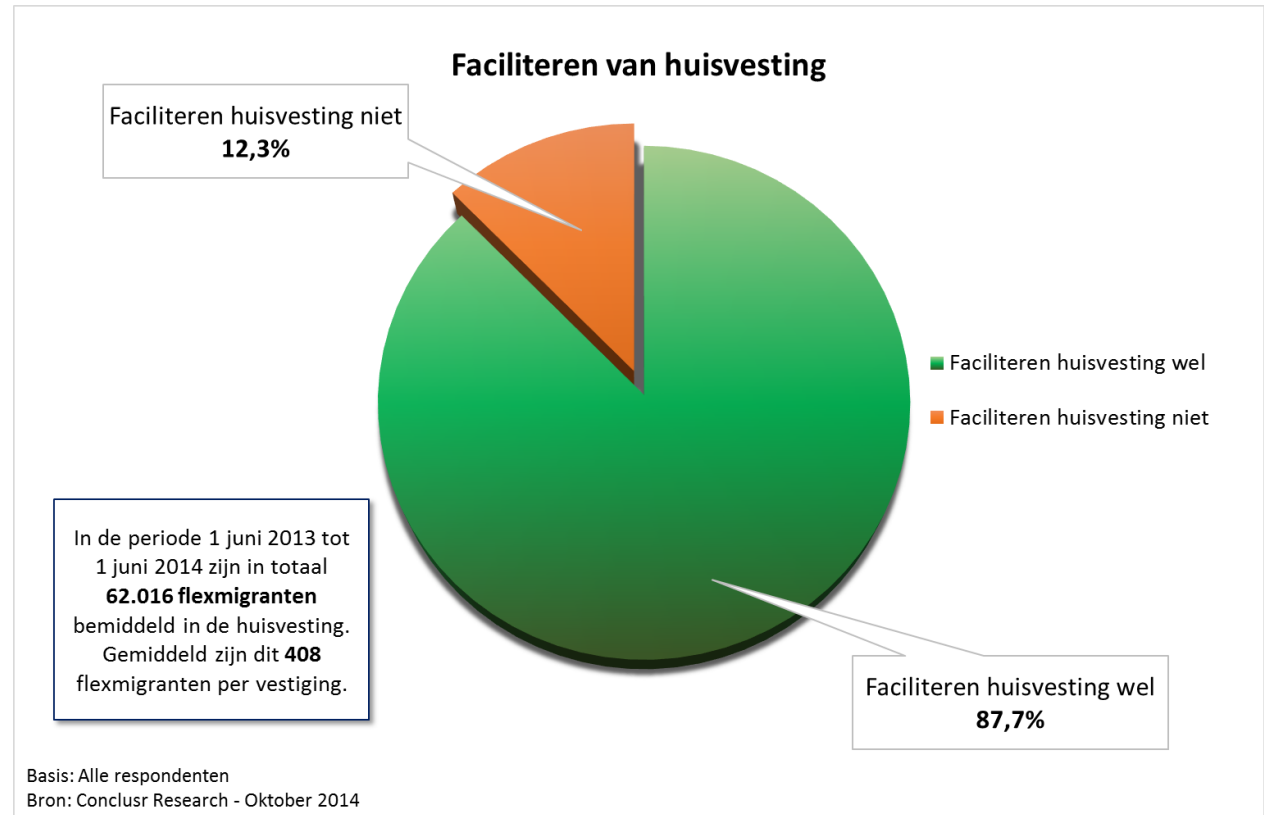
Flexmigranten:

huisvesting

Huisvesting – hoeveel flexmigranten worden er gefaciliteerd in de huisvesting

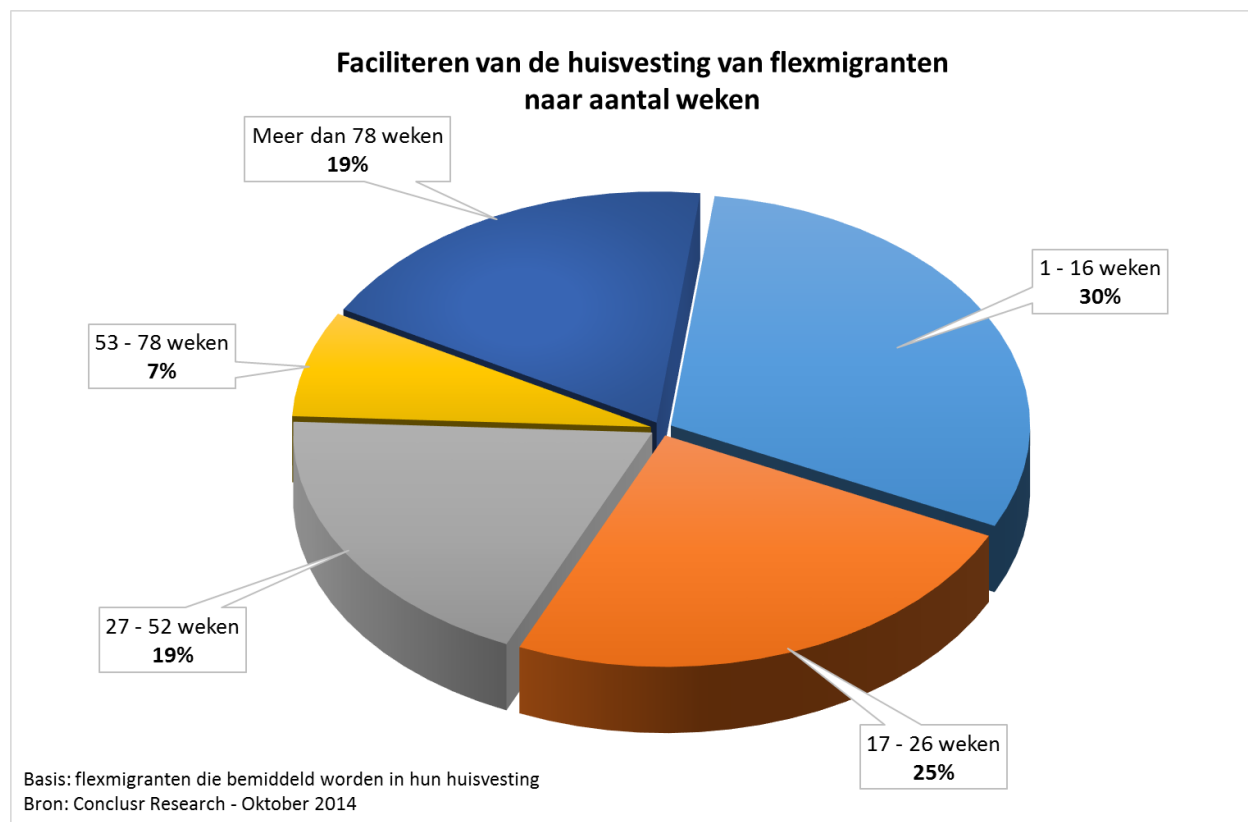
Bijna 88% van de ABU International leden verzorgt de huisvesting van flexmigranten; ruim 12% van de ABU leden doet dit in het geheel niet.

In totaal worden er doorgerekend naar alle ABU International leden, 62.016 flexmigranten gefaciliteerd in de huisvesting. Op het totaal aantal flexmigranten (89.168) is dit 69,5%.



Faciliteren van flexmigranten in huisvesting in aantal weken

Van de flexmigranten die door hun uitzendbureau worden gefaciliteerd in de huisvesting, wordt 30% 1 tot maximaal 16 weken gefaciliteerd. Een kwart van de flexmigranten wordt 17 tot maximaal 26 weken gefaciliteerd. 26% wordt langer dan een jaar gehuisvest door hun uitzendbureau, waarvan 19% meer dan 78 weken.



Wijze van huisvesting

De meerderheid van de ABU International leden die flexmigranten faciliteren in de huisvesting, doet 82% dit middels inhuur via een woonbemiddelaar.

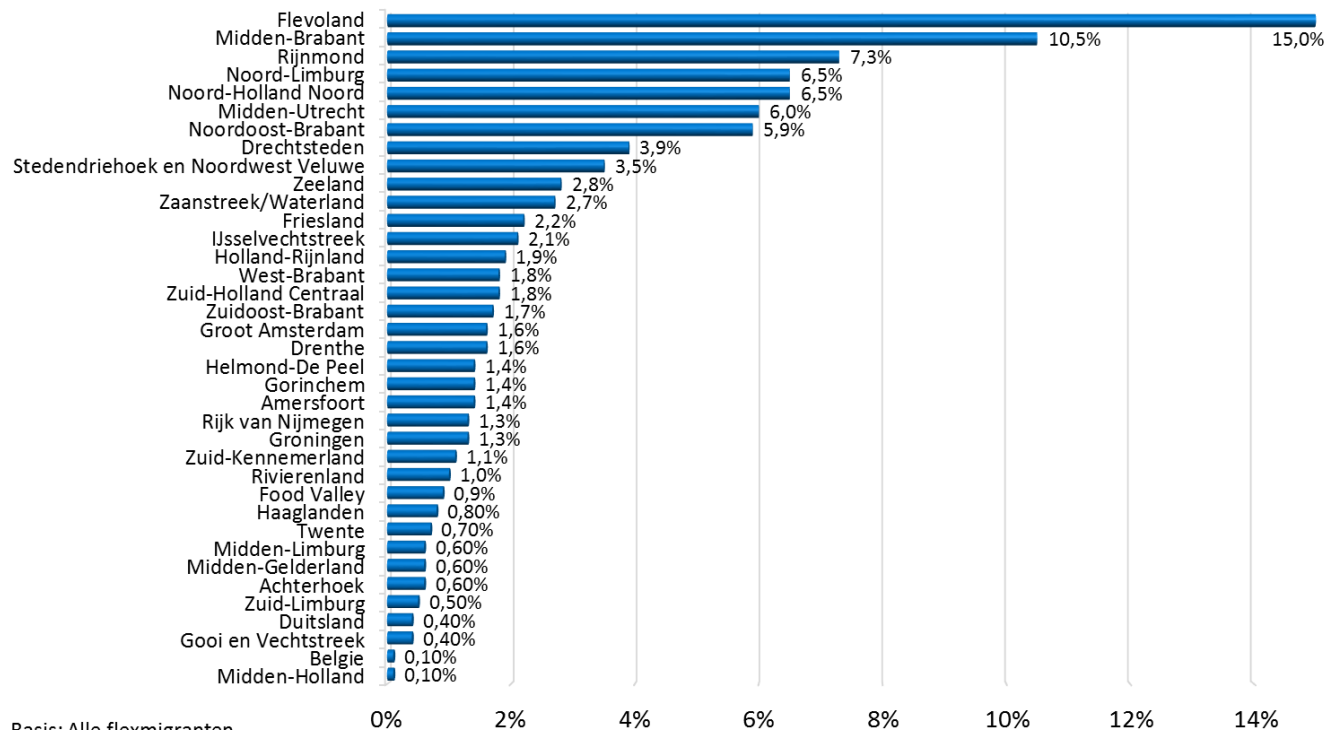
Bijna de helft van deze ABU leden heeft de huisvesting in eigendom; een kwart faciliteert de huisvesting van haar flexmigranten bij de opdrachtgever.



Regio van huisvesting – procentuele verdeling

In navolging op de verdeling naar regio waar flexmigranten werkzaam zijn, zijn ook de meeste flexmigranten gevestigd.

Regio's waar flexmigranten worden gefaciliteerd in de huisvesting



Basis: Alle flexmigranten

Bron: Conclusr Research - Oktober 2014

Onderzoeksverantwoording

Het onderzoek

- Doel van het onderzoek is te achterhalen hoeveel flexmigranten de ABU leden in totaal ter beschikking stellen; wat de achtergrond is van de flexmigranten (leeftijd, opleiding); in welke regio ze werken, in welke branches ze actief zijn en hoe hun huisvesting geregeld is.
- In totaal zijn alle **437** ABU leden benaderd. Doel hiervan was om in eerste instantie te achterhalen hoeveel ABU leden flexmigranten ter beschikking stellen. Deze 437 bedrijven hebben als volgt gerepsondeerd:
 - 110 bedrijven hebben aangegeven dat zij geen flexmigranten ter beschikking stellen, 5 hiervan geven aan dat zij dit wel van plan zijn in de komende 12 maanden;
 - 94 bedrijven hebben aangegeven wel flexmigranten ter beschikking te stellen en hebben de vragenlijst ingevuld;
 - 233 bedrijven hebben niet gereageerd (met name bedrijven die geen flexmigranten ter beschikking stellen).

Flexmigranten – populatie en steekproef

- De populatie voor het flexmigrantenonderzoek bestaat uit ABU leden die flexmigranten ter beschikking stellen. In totaal komt deze populatie op **152** bedrijven. Dit aantal is gebaseerd op hetgeen ABU leden tijdens een van de contactmomenten hebben aangegeven en op basis van de informatie die de ABU heeft aangeleverd.
- Van de 152 leden, hebben er 94 de vragenlijst ingevuld. Dit betekent een respons van 62%.

De vragenlijst

Conclusr Research heeft in overleg met de ABU een gestructureerde vragenlijst opgesteld. Deze was grotendeels gebaseerd op de eerder door de ABU zelf ontwikkelde vragenlijsten, die in de eerdere onderzoeken gebruikt zijn. Voor de daadwerkelijke start is de gehanteerde vragenlijst getest op lengte, consistentie en validiteit.

De vragenlijsten zijn ingevuld tussen 1 oktober en 1 november 2014, het invullen van een volledige vragenlijst duurde gemiddeld tussen 12 en 13 minuten.

Esomar / MOA gedragscodes

De interviews zijn uitgevoerd conform de ESOMAR en MOA gedragscodes voor marktonderzoek en de WBP (Wet Bescherming Persoonsgegevens). Dit betekent o.a. dat de opdrachtgever geen inzicht zal krijgen in welke respondent wat heeft geantwoord. De opdrachtgever wordt dan ook geen zogenaamde één-op-één informatie verschaft.

Verwerking

Met behulp van het softwarepakket SPSS zijn de onderzoeksgegevens geanalyseerd en verwerkt tot tabellen en overzichten. Antwoorden op open vragen zijn in de vragenlijst, waar mogelijk, vorgecodeerd. Na afronding van de interviews zijn de antwoorden onder 'overig' zoveel mogelijk gecategoriseerd naar bestaande codes of voorzien van een nieuwe code. 'Missing values' worden buiten beschouwing gelaten in het onderzoeksresultaat en worden als normaal verdeeld verondersteld.

Projectcoördinatie

De algehele coördinatie van het onderzoek is in handen van drs. Willeke van Baars, business unit manager HR studies. Daarnaast dragen gekwalificeerde analisten zorg voor de controle en kwaliteitsbewaking van het veldwerk, de statistische analyse en de rapportage.

Opmerkingen met betrekking tot het lezen van deze rapportage

- In sommige figuren telt het totaal van de afzonderlijke antwoord categorieën niet op tot 100%. Dit is het gevolg van een optelling van afgeronde cijfers. Er is voor gekozen geen correcties in de resultaten aan te brengen om een optelling tot precies 100% mogelijk te maken; dit om een zo exact mogelijk beeld weer te geven van de afzonderlijke onderzoeksuitkomsten.
- Bij een aantal vragen is een extrapolatie gemaakt naar de totale populatie van 152 ABU leden die flexmigranten ter beschikking stellen. Daardoor kunnen er uitspraken gedaan worden over het totale aantal flexmigranten dat door ABU leden ter beschikking wordt gesteld.
- De antwoorden en opvattingen van de respondenten zijn generaliseerbaar naar de populatie, maar er moet bij de interpretatie van de resultaten rekening mee worden gehouden dat deze zijn gebaseerd op interviewgegevens en dat antwoorden van de respondenten kunnen afwijken van de feitelijke realiteit.

Over Conclusr Research

Conclusr Research is sinds 1983 actief als full-service marktonderzoeker en adviseur voor bedrijven. Onderzoeksgebieden waar Conclusr Research in de afgelopen jaren veel kennis en ervaring in heeft opgebouwd zijn: ICT, HRM, Finance, Mobiliteit, ZZP, Office, Milieu en Charitatief. Conclusr Research is wereldwijd actief.

Conclusr Research heeft een eigen callcenter en voert telefonisch onderzoek uit, daarnaast heeft zij toegang tot de grootste panels wereldwijd voor online onderzoek. Tevens heeft Conclusr Research eigen faciliteiten voor het uitvoeren van kwalitatief onderzoek (focus groups en face to face interviews).

Meer informatie over dit onderzoek via drs. Willeke van Baars, business unit manager HR onderzoek. willeke@conclusr.nl